

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„EDINOST“

Izhaja po trikrat na teden v šestih izdanih ob torkih, četrtek in sobotah. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za en mesec . . . 1.40, za tri mesece . . . 2.80, za pol leta . . . 5.—, za leto . . . 10.—. Na naročbo brez priložne naročnine se ne jemlje ozir.

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 2 nč., izven Trsta po 3 nč. Sobotno večerno izdanje v Trstu 4 nč., izven Trsta 5 nč.

Oglasi se računajo po tarifi v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, kar nefrankovana se ne sprejema. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upraviteljsko uradno pisarno: ulica Molino piccole št. 8, II. nadst. Odprte reklamacije so proste poštnine.

„Edinost je moč“.

Laška kolonijalna komedija.

Pozornost vsega sveta in tudi njega — pomilovanje sta posvečena danes toliko siromašni kolikor smešni Italiji. Ves svet opazuje zanimanjem in pomilovanjem, kako izvlače Italija vrat iz zanjke, v kateri se je zapela le vsled domišljavosti in lahkomišljenosti nje državnikov. Kakor je italijanska pravda v malem nagnena h komedijastvu, tako se tudi nje državniki najraje bavijo blestečimi in praznimi demonstracijami; in tako menijo često, da že imajo v rokah kos zlata, a imajo le lepe pene.

Tako je tudi z njih kolonijalno ekspedicijo v Afriki. Šli so tja doli, da si kar prisvoje dežele za starim Egiptom, o kojih deželah so menili, da nimajo gospodarja; in ko so res dobili v roko mesto Masavo, menili so, da že imajo kos zlata v roki in kakor otroci so se veselili — prazne pene ter prepevali v svet, kakor zna le italijanski politični šarlatan, slavo velike in združene Italije. Toda le prehitro je prišel dan krutega razočaranja: ne v objubljeni deželi, ampak v zanjko so zašli ljubi Italijani, ker so v svoji domišljavosti slepo šli na led navihanim političnim kramarjem angleškim. Angleži so malo pametnejši od Italijanov in umejo bolje varovati svojo kožo. Tudi oni so hoteli poskusiti svojo srečo tam doli v Sudanu, v veliki deželi, raztezajoči se v centralni Afriki, južno od puščave saharke pa doli do ekvatorja; a ko so videli, da iz te moke ne bode mnogo kruha, prepustili so drage volje Italijanom vso slavo in konačni — flasko.

Da bomo torej, kako je zašla Italija v zanjko!

Pred leti že je Angleška poslala posebno ekspedicijo doli v Afriko, da bi v sosedstvu starega Egipta „širila evropsko kulturo“, kakor Evropejci naviljajo zavoljo lepšega vse tisto prisvajanje tujega blaga po družih delih sveta; ker namreč to prisvajanje nima nobenega drugega pravnega naslova, pa se mora oprati na — „kulturo“. Seveda je ta „kultura“ včasih malo čudna in mi se ne čudimo nimalo, da se divjaki — ki so včasih, kakor znano, bolji ljudje — z vsemi štirimi branijo te kulture. Saj je tudi znani nemški kancelar — Leist so mu menda pravili — menil, da širi evropsko kulturo med črnci v nemški koloniji doli ob Kongu, ko je v svojo zabavo trpinčil in pretepal domačince ter — skrunil njih ženske ob najgнусniših orgijah.

Tudi Angleži so šli v Afriko „širit kulturo“ uprav tja blizu, kjer so zdaj Italijani. In takrat so Italijani — tiči kakor so od nekdaj — pogodili hitro, da bi Angležem dobro došel koji „zaveznik“, ki bi od vshoda, od Rdečega morja sem od strani prijel Ka-

salo in tako osigural dober vseh vse operacije. Angleži so vsprejeli ponudbo seveda z velikim veseljem in Italijani so se že veselili trenutka, ko bodo mogli po stari in znani svoji navadi — peči svojo klobasico ob tujem plamenu: kakor so v letu 1859. zmagovali s francoskim orožjem, kakor so si v letu 1866. priborili združeno Italijo po nemških zaslugah, kakor so si v letu 1870. prisvojili Rim ob hrupu francosko-nemške vojne: tako so hoteli na angleški račun zasnovati svojo kolonijalno politiko.

To pot pa so se zaračunali grozno. Angleži so kramarji in kramarji — računajo trezno. Ko so videli, da povemo prav po domače, da se stvar ne izplača, opustili so misel o pridobitvi Sudana in umaknili so se lepo. Italijani pa so obsedeli v Masavi, ob Rdečem morju, kamor so bili pripluli, da bi „kooperirali“ z Angleži. Kaj storiti? Najpametneje bi bili storili seveda, da bi bili dvignili svoja sidra in razpeli svoja jadra in zakurili stroje na svojih vojnih ladjah, ter da bi se bili prepeljali lepo v svojo domovino. Evropa bi se bila sicer malo smejala tem novodobnim Argonavtom, ali nadaljnje škode ne bi bilo. Toda italijanska domišljavost in lakomnost nista dovolili takega pametnega koraka. Prvi neumnosti so sledile druge. Ko so videli, da v Masavi jim nikakor ne kaže ostati, ker to je povsem neplodna, peščena pokrajina brez vsake vrednosti, mislili so jeli na pridobitve na drugo stran. Misel o samostojni operaciji proti velikemu Sudanu so sicer opustili, zato pa so hoteli poseči v območje abisinjsko. Ali tudi v tej nakani se je kmalu pokazala vsa lahkomišljenost italijanska: niso pomislili, da tudi za izvedenje te nakane bi trebalo žrtev, kakoršnih ne zmora mati Italija. Denimo tudi, da bi Italija dosegla tu pa tam malih uspehov, vendar bi ji to ne pomagalo mnogo, ker so vojne sile Abisinije prevelike in vojne in gospodarske sile Italije prešibke, da bi poslednja mogla trajno pogaziti prvo. K vsemu temu pa je še pristeti prevažno okolnost, da je Abisinija danes pod pokroviteljstvom Rusije in Francoske. Slednji politični obečdar si izračuna torej lahko na prstih, da Italijani sicer še premečejo karte, a igra je že davno izgubljena za njih. Javna tajnost je, da so diplomatski agentje Francoske popolnoma porušili italijanski vpliv na dvoru kraja abisinjskega in italijanski diplomatje, ako bi bili treznejši kakor so, računili bi z dejstvom, ki je neizmerne važnosti za tiranje kolonijalne politike, z dejstvom namreč, da Italija ne uživa nobenih simpatij tam, kjer bi hotela pridobivati. In tako prav lahko očitamo italijanski diplomaciji, da je od prvega

začetka svojega pustolovstva po Afriki varala sama sebe in narod in ga vara še danes. Skrajna lahkomišljenost je bila že v tem, da so hoteli izvesti toliko težavno ekspedicijo s pešico 10.000 mož in — generalom Baratierjem.

S prvega so seveda kričali v svet o sijajnih zmagah italijanskega orožja, ali kako brez vsake podlage je bilo vse to bahanje, je pač jasno pokazal strašni poraz majorja Tosellija pri Amba Alidže. Kakor bi pihnil izginili so Italijani iz pokrajine Tigre, prisiljeni se umakniti proti severu v Adigrad. In ako izgube tudi to pozicijo, prišla bi v nevarnost tudi njih zadnja zaslomba — Masava, a od tega mesta dalje na Vstok je le širo morje. S tem bi bil pribit strašni flasco italijanskega pustolovstva.

Še je mogoče, da Italija pritiska svoje črne sovražnike ali za to bi trebalo izdatne vojske in tolikih gmotnih žrtev, kojih Italija absolutno ne bi mogla trajno prenašati in utegniti bi se zgoditi, da bi ob morebitnih vojaških zmagah prišel gospodarski polom. Ob bankrotu države mora pa potihnuti tudi gromenje pušk in topov. Utegne se torej še dogoditi — da mi ne verujemo ni temu —, da morda Italija reši oskrnjeno čast svojega orožja, kakor je te dni vzkliknil v poslanski zbornici italijanski bivši minister in diplomat Rudini v patriotskem navdušenju in moreči skrbi: Mi zmagamo sicer ali domovina se bo de kesala!

Ne, to ni bilo prav povedano, da se bo de kesala, saj se že kesala sleherni pameten Italijan in kesala so izvestu tudi italijanska diplomacija sama, da je vtaknila glavo v afričansko zanjko baš v tem hipu, ko bi toli rada lovila ribe tudi ob vstopnem vprašanju. Se svojo kolonijalno politiko je Italija v onem mučnem položaju, ki je toli drastično izraženo v reku: „Naprej ne vemo, nazaj ne smemo!“ Tak je torej žalostni konec italijanski komediji v Afriki. Odkritosrečno bodi povedano, da italijanskim rogoviležem prav od srca privoščimo ta gorostasni flasko, ali narod je — siromak!

Mislite na konec!

(Dopis.)

Neki modrijan je vsakomur, prišedšemu k njemu iskat dobrega sveta, svetoval jedino z izrekom: Misli na konec!

Tacega modrijana bi trebalo našim vsestranskim nasprotnikom v naših dneh, kajti oni pri vsem svojem početju nasproti nam menda prav nič ne mislijo na konec. Marveč zadovoljujejo se s tem, kar jim donaja prvi trenutek; njihova politična strast in nepremagljiva mrznja do vsega, kar je slovensko, zastira z neprodno meglo njihovo

prinesel uro z verižico, sedaj pa mi hoče še prstan kupiti... Artur, to je preveč!

„Ne govori mi tako, saj veš, da sem pripravljen vse storiti za te... Ali pa me bodeš v resnici ljubila vedno iskreno?“

„Večno, večno tvoja!“, vzdihnila je ona v odgovor, potem pa sta se podala proti vhodu prodajalnice.

Nekako čudno iznenadeno pogledal sem za njima, moj pogled pa se je srečal z očmi krasotice, ki se je, prestopivši prag, ozrla, zatem pa, koketnim nasmehom, izginila za steklenimi vrati.

Če se prav spominjam, bilo je po prilici pred kakimi dvema meseci. Burni zvoki vojaške godbe so ravno potihnil, plesalci in plesalke pa so se, veselo razgovarjaje se, sprehajali po prostrani dvorani ali pa posedali kraj oken, skozi koje je vel hladen večerni zrak. Med poslednjimi bil sem tudi jaz, kajti sedel sem sam pri mali mizici, neke

duševno okó in ako v tej megli zabredo nekoč v lastno pogibelj, kdo bo de kriv na tem? Sami, ker niso mislili na posledice.

Kar smo si namenili povedati pak osobito v denšnjem članku, ne dotika se toliko narodno-političnega, nego versko-in cerkvenopolitičnega vprašanja. V peresu imamo vprašanje o namestitvi novega cerkvenega kneza za Trst, kot naslednika odstopivšemu Glavini. Kakor vse kaže, ni izključena možnost, da postane Glavini naslednik mož, ki bo de imel srce in glavo v prvi vrsti za italijanski misleče in čuteče podanike v škofiji in teško da bi bila posebna skrb za Slované v njegovem programu. Da, Slované utegnejo pod njegovim žezlom samo izpolnjevati število onih podanikov, kateri naj bi pomnoževali število podanikov italijanskega mišljenja. Vsaj temu se danes ni več čuditi. Slované smo na poti tako izvajanju političnih načrtov Nemcev in Italijanov, kakor smo na poti intencijam nekaterih cerkvenih dostojanstvenikov. Nekaterikom je umevno samo ob sebi, da se nas „mora“ iztrebiti, kakor luliko iz pšenice in v to svrhu služi vse, kar v nasprotnem taboru leze in gre.

Italijani in italianissimi, kateri so vse pred nego prijatelji katoliški cerkvi, a ki se naši smrtni sovražniki, silijo sedaj v cerkev, v to svrhu, da bi nas tudi tem potom politično tlačili in zatirali. Te usluge zahtevajo naši nasprotniki od izvestnih cerkvenih dostojanstvenikov. Takega mogočnega zaveznika si žele naši nestrpneži tudi na škofovski stolici v Trstu, zaveznika, kojemu bi bilo geslo: doli s Slovanstvom, kajti ono je „nevarno“ rimsko-katoliški cerkvi! Sati tako stoji zapisano v načrtu ne cerkvenih slovanskih sovražnikov!

Modrost Leva XIII. je svetovnoznana — od te strani ne bi se torej bilo bati neprijetnih presenečenj. Ali pri imenovanju škofov delujejo tudi drugi vplivi. Če pa pomislimo, da ravno ti vplivi niso nam prijazni, biti nam je pripravljenim — na vse. Ne pozabimo na tiste uplive, koje je ravnokar ožigosel poslanec Romančuk v svoji interpelaciji v poslanski zbornici avstrijski — one uplive, ki prepovedujejo, da ime Slované znači že a priori nasprotnika rimsko-katoliške cerkve.

Česa bi nam bilo pričakovati tudi v cerkvi, ako bi ista hotela res biti na uslugo tem uplivom? Raznarodjenja! Velika opasnost za obstoj naše narodnosti približala bi se nam tudi od te strani. Blazni nemški in laški funaliki so v svoji peklenski zlobi pribili na svoje duri anathema do vseh Slované. Nič drugega kot sovraštvo do Slované v vodi te kroge pri njihovih odlokih — zanimanje za versko in cerkveno stvar jim je le zvijačna pretveza v

tam v kotu ter zrl po sprehajajočih se plesalcih. Med njimi sem opazil tudi nekega častnika v družbi lepe, mlade spremljevalke. Častnik me sicer ni prav nič zanimal, pač pa spremljevalka, koja sem dalje časa motril, kajti zdela se mi je poznana; zdelo se mi je, da sem jo že videl neke ali nisem se mogel takoj domisliti, kje. Ustal sem in počasi korakal za njima. Govorila sta prav potihoma med seboj in kolikor sem mogel pogoditi iz nekaterih, bolj glasno izgovorjenih besed, stavljaj jej je častnik neke ponudbe in vprašanje, na koje je ona pritrjevala; slednjič pa je rekla glasno nasmehnivši se: „Večno, večno tvoja!“ Čuvši te besede se mi je na jedenkrat zablistalo v glavi in spomnil sem se na sestanek pred juvelirjevo izlogo, kjer sem videl gospico, ki je izgovorila ravno te besede, samo s to razliko, da so tačas veljale velikomestno bledemu mladici, sedaj pa brkatomu pehotnemu častniku. (Konec prih.)

PODLISTEK.

Moderni vampir.

Sličica iz tržaškega življenja. Zabeležil Anton Zajec.

Pred letom je bilo, ko sem, brez pravega cilja, pohajal po najživahnejši ulici, kraté si svoj pičlo odmerjeni čas s tem, da sem se drenjal med ljudmi ter, umikaje se na levo in desno, občudoval vrvenje prebivalcev tržaškega mesta. Takó pohajaje in izogibaje se, prišel sem pred izložbo nekega juvelirja, kjer sem postal — ali ne z namenom, da bi si kaj izbral in potem kupil, temveč le tako, no, kako bi se že izrazil, tako, da mi pred mine čas in da ogledovaje tuje bogatstvo, pozabim vsaj za trenutek na svoje skrbi in brige.

Nisem še stal tu par minut, ko se je ustavil kraj mene tudi neki parček, sestojéči iz mladega, prav velikomestno bledega mladica in pa neke, precej čedne in elegantno

opravljene gospice. Kakor rečeno: ustavila sta se kraj mene in gledaje skozi šipo, v izložene dragocenosti, kramljala poluglasno med seboj. Jaz sem na prvi pogled spoznal, da to morata biti dva zaljubljena, ter ne zmené se dalje za-nju, ostal sem še vedno na svojem mestu. Gotovo je tudi parček opazil moje nezanimanje, kajti ponašal se je popolnoma svobodno, tako da sem bil slednjič nepozvana pričá nastopnemu pogovoru.

„Artur! Vidiš-li tam oni dijamantni prstan? Joj meni, kako se blešči!“

„Se ti dopade, je-li?“

„Oj, pa kako! Žrtvovala bi 10 let svojega življenja, ko bi ga posedovala.“

„Da, da, zares je krasen... Ali prosim te, dušica, ne govori tako neumno!“

„Ko pa je tako krasen!“

„Elza! V dokaz svoje iskrene ljubezni kupim ti oni prstan, toli ugajajoči tvojim očem.“

„Oh, kako si pa dober! Zadnjič si mi

svrhu odvrnitve duhovščine od — narodnega dela! Lahko si je misliti torej kakega moža si žele ti naši nasprotniki namestnikom.

Toda gospodje, ki imajo pri tem besedo, naj malo mislijo na konec! Naj mislijo na posledice, ako bi se hotela v naši cerkvi prezirati slovenska beseda. To bi žalilo v dno srca uprav vse one, ki so najverniši kristijani, a ki živijo in umirajo tudi za svoj mili narod in sladko besedo domačo. In vsi ti ostanejo zvesti svojim rodoljubnim nazorom v kljub najljubšeju pritisku hinavskih nasprotnikov. A kam naj se obrnejo vsi ti, ko bodo hoteli častiti svojega Boga i Stvarnika v svojem ljubljnem materinem jeziku?

Kam? Vprašamo danes Vas, ki štejete Slovanu v zlo, ako noče in ne more iztrgati iz svojega srca ljubezni do svoje krvi? Ki mu štejete v zlo, če vzkipi v njem, ko vidi kako povsodi prezirajo mili jezik njegov in zasramujejo vse ono, kar je njemu sveto in drago? Mislite vse to, pričakujemo bitko skrbjo v srcu imenovanja novega vladike tržaškega. Sam dobri Bog daj, da bi dobro premislili vse to merodajni možje, dokler je še čas. Mislite na konec! F.

Za naše ribiče!

Interpelacija posl. Spinčića in tovarišev na njegovo prevzvišenost gospoda ministra za trgovino.

Včeraj je dobil prvopodpisani brzojavko iz Čresa, glasom katere Čozoti, ribiči iz mesta Chioggia v Italiji, lov se svojimi „bragoci“ na sami obali, na koji je onemogočeno 48 domačini ribičem, da bi metali svoje mreže v morje. Tako se dogaja pogosto in na raznih mestih naše morske obali, na škodo siromašnih domačih ribičev in davkoplačevalcev, vkljub določbi, s katero je Čozotom, italijanskim državljanom, dovoljeno ribariti samo v gotovi oddaljenosti od obali. Pri ribarenju se strani Čozotov se dogajajo še druge neprijetnosti.

Radi tega si dovoljujejo podpisani staviti nastopno vprašanje do gospoda ministra za trgovino:

„Ali je pri volji Vaša prevzvišenost, da daste brez zamude preiskati stvar ribarjenja se strani Čozotov, italijanskih državljanov, na naši morski obali in posebno še navedeni slučaj, ter ukreniti potrebno v varstvo k o risti domačih ribičev in davkoplačevalcev?“

Na Dunaju, dne 14. decembra 1895.

(Slede podpisi.)

Politiške vesti.

V Trstu, dne 21. decembra 1895.

Državni zbor. Včeraj je razpravljala zbornica o proračunskem provizoriju. Poslednji se je vprejel v večerni seji. V razpravo so posegli poslanci Schwarz, Stranaky, Kaltenegger, Romančuk, Gregorec, Vasiaty in Beer. Slovenski posl. Gregorec je govoril najprej o obnovljenju pogodbe z Ogersko, potem pa se je spominjal izjave ministerskega predsednika grofa Badenija na adresu Jugoslovanov. Rekel je, da one izjave so zvezele uprav kot napovedba vojne vsem težnjam slovanskih plemen, koje težnje pa niso nikakoršne utopije, kakor meni

grof Badeni. Slovenci po takem ne dobe ničesar, ako bi jim hoteli dati le toliko, v kolikor privole Nemci in Italijani (Odobranje med Slovenci in Mladočehi). Skoro neverjetno je, da bi mogli jako zahtevo Slovencev označiti kot izzivalno. Slovenci ne napadajo, ampak so napadani, oni ne izzivljajo, ampak so izzivani. V deželnih zborih na Štirnem, na Koroškem in v Istri (In v Trstu. Op. ur.) so Slovenci povsodi zapostavljeni. Ob vprašanju napisov pri sodiščih je osrednja vlada kapitulovala pred namestnikom Rinaldinijem. Če bi kje drugje bila potrebna železna roka, bila bi potrebna na mestu namestnika primorskega v osebi, zares avstrijski. (Pohvala med Slovenci in Hrvati) Iz besede ministerskega predsednika, da noče dovoliti Slovincem ničesar, kar bi utegnilo izzivati, se ne da sklepati ničesar, Slovenci hočejo torej čakati, da vidijo, kaj nameruje storiti grof Badeni, in potem urede tudi svoje nadaljnje korake (Pohvala med Hrvati, Slovenci in Mladočehi).

V istej seji je vprejela zbornica zakonske načrte: o na kupu stavbišč za zidanje poslopij za srednje šole, za zgradbo dveh novih hangarjev (skladišč) v Trstu, o prehodnih določilih za odmerjanje davka na stanarstvo v dunajskih predmestjih in slednjič o preskrbljenju vojaških vdov in sirot. Na to pa se je morala zaključiti seja prav nenadoma, ker so Mladočehi ostavili zbornico in je ista postala valed tega ne-sklepčna. Danes je zopet seja.

K predstoječemu imenovanju deželnega glavarja za Istro piše „Naša Sloga“: Službeni list dunajske vlade donesel je te dni imenovanje predsednikov in podpredsednikov raznih deželnih zborov, ali za Istro še ni glasa. Misliti moramo, da so ti imenovanji za Istro spojeni velikimi težavami. Kar se tiče deželnega glavarja, ni dvombe, da bode imenovan na to mesto gospod Mate Campitelli, toda vprašanje imenovanja namestnika dežel. glavarja še ni rešeno. Ali bodisi kakor hoče: ako bodo na Dunaju poslušali svete iz Trsta, bode gotovo tudi namestnik imenovan izmed večine deželnega zbora. V ostalem pa je stvar že toliko dozorela, da mora počiti v najbližji bodočnosti.

Tako „Naša Sloga“. Ni se motil ta list, ko je rekel, da je imenovanje namestnika deželnemu glavarju spojeno s težavami. Naravno. Z jedne strani stavljajo gospoda iz deželnozborske večine take vnebovpijoče pogoje, da bi morala manjšina pozabiti na svojo čast in na svojo dolžnost, ako bi hotela dovoliti, da nje člen pod takimi pogoji vsprejme omenjeno čast, na drugi strani pa je vendar odlojna stvar za ravno sedanje osrednje vladno — ki hoče, da jo smatramo pravično in dobrohotno na vse strani —, ako bi takorekoč inaugurirala svojo istrsko politiko s tem, da bi ob toli važni priliki proti vsem parlamentarnim običajem prezrla manjšino, in še tako manjšino, ki zastopa veliko večino prebivalstva. Vlada je očitno v zadregi, tem bolj, ker so jej dobro znani pogoji, pod kojimi bi mogel kdo izmed manjšine prevzeti čast namestnika deželnemu glavarju. Vlada je že znano in jej bode povedano tu še jedenkrat, da so definitivno minoli oni časi, ko so hrvatski dež. posl. slepo vsprejemali ono čast in tako pomagali vladi vzdrževati fikcijo (navideznost, dozdev-

nost) o pravičnosti in zmernosti italijanske gospode; minoli so časi lovenja slepih miši.

Pri takem položaju pač ni čudno, da vlada odlašala z imenovanjem namestnika deželnemu glavarju. Te dni je pozvala na Dunaj bivšega in bodočega deželnega glavarja, g. Campitellija. Sam grof Badeni se je dolgo posvetoval s tem gospodom, kakó bi se dal doseči modus vivendi, nekako premirje med Italijani in Slovani v Istri. In imenitna gospoda sta se baje — če smemo verjeti „Il Piccolo“ — sporazumela glede na pogoje takemu modus vivendi. Kakor znano, je bil nenadnemu zaključanju deželnega zbora istrskega vzrok ta, ker je večina v nenavzočnosti hrvatskih in slovenskih poslancev sklenila, da odslej je vsprejemati le take predloge in interpelacije, ki so sestavljene v italijanskem jeziku. To je bil toli hud udarec v obraz našim temeljnim zakonom in ustavnim določbam, toli uduren pojav nebrzdane objestnosti, da ni mogla ostati dolžna odgovora niti ona avstrijska vlada, koje potrpežljivost do laške gospode vzbujala skoro vseobče občudovanje. Pri svojih pogajanjih zaradi imenovanja deželnega glavarja zahtevala je laška gospoda popolno svobodo glede na jezikovno vprašanje, kar je bilo razumeti le tako, da hočejo v bodoče izvajati navedeni sklep. Mi ne vemo sicer, kako so se pogodili, glasi se pa, da so Italijani odnehali v toliko, da bi vsprejemali hrvatske in slovenske predloge in interpelacije, ali na ta način, da bi predsedništvo dalo iste popred provesti na italijanski jezik in potem bi prišli še le v razpravo.

In zopet bodi povedano vladi glasno in jasno, da na tak pogoj ne more biti drugega odgovora se slovanske strani, nego odločen in krepak: nikdar!! Ako bi vsprejeli tak pogoj, potem bi pritrdili sami svoji degradaciji na stopinjo inferijornega plemena, v državljane druge vrste; odrekli bi se zahtevi, okolo katere se sčujejo vsi naši boji, zahtevi — po jednokopravnosti, porinili bi sami sebe tja, kjer smo stali že pred 10 leti. Mi ne vemo sicer, ali je res ali ni, da se je vlada sporazumela z Italijani v tem zmislu, ali ako se je, potem naj le namestnika deželnemu glavarju svobodno imenuje iz vrst italijanske deželnozborske večine. Mi se peremo roko!

Z vprašanjem deželnega glavarja se vije vsporedno vprašanje vladnega zastopnika v deželnem zboru. Za to mesto je baje določen, kakor smo že sporočili, g. Alojzij Fabiani, sedanjí glavar na Voloskem. A g. Fabiani ne pojde v Poreč kot okrajni glavar, ampak le kot zastopnik vlade v deželnem zboru. G. namestniški svetnik Schaffenhauer-Neys mora se umakniti na odločno zahtevo italijanske gospode, dasi radi verujemo, da ne bode točil solz za Porečem.

Slednjič bodi omenjena tu govorica, ki se širi po Trstu, da namreč sam namestnik vitez Rinaldini otvori bodoča zasedanja deželnega zbora istrskega.

Novo ministerstvo za občila zasnuje se baje že te dni, a ne posebnim zakonom, ampak Najvišjim ročnim pismom. Novim ministrom je baje določen F. M. L. Guttenberg.

Madjaronstvo na Reki. Predvčerajšnja predložil je podžupan na Reki dr. Ni kola Gelletich (Geletič) v seji tamošnjega mestnega sveta, da naj bi se Reška cerkvena

občina ločila od Senjske biskupije, ter naj bi jo vtelesili koji ogerski škofiji. Mestni svet Reški naj napravi v tem smislu prošnjo na ogersko ministerstvo. Ta predlog je seveda vsprejela madjaronskim duhom obsedena večina Reškega mestnega sveta.

O obnovljenju pogodbe z Ogersko. Med drugim bode razpravljati tudi o uravnavi stroškov za odvajanje odgnancev. Avstrijska vlada zahteva, da se ta stvar uredi, kajti tudi pri tem je Avstrija na škodi nasproti Ogerski. Samo za odganjanje ogerskih cigánov mora potrošiti naša državna polovica 220.000 gld. na leto. Stvar naj se uredi, da bode vsaka država plačevala stroške za svoje odgnance.

Italija v Afriki. Ako bi trebali kakkega dokaza o stikah, v kojih se nahaja Crispi, dobili smo ga v sedanjem vedenju Crispia nasproti generalu Baratieriju. Pred par dnevi se je izrekel Crispi Baratieriju popolno zaupanje in ga je tako rekoč pokrival se svojo osebo, predvčerajšnjim pa je zopet valil vso krivdo na Baratierija. Ljudje si ne morejo raztolmačiti toli muhastega vedenja starega Crispia; mnogi sklepajo iz tega, da hoče odstraniti Baratierija od poveljstva v Afriki in nadomestiti ga ali po generalu Arimondiju ali po Baldisseru.

Včeraj se je v vseh političkih krogih rimskih še večjo trdovratnostjo vzdrževala vest, da je ministerstvo dobilo iz Afrike novih najnepovoljnejih vestij. Bila je zopet bitka z jako slabim uspehom za Italijane in da Abisinci, obkroživši vse pozicije in pustivši na strani utrdbe, pripravljajo udarec na mesto Masavo.

Slednjič bodi še omenjeno, da je neizogibna ministerska kriza že v bližnjih dneh. Razna znamenja kažejo, da se hoče Crispi znebiti ministrov Calende, Blanca in Mocenija. Tako znamenje bi bilo, da ti ministri, ki so naravnost prizadeti po dogodkih v Afriki, niso odprli niti ust v dotični razpravi in je govoril le Crispi sam.

Zviti Crispi si misli, ako peham tega in onega od sebe, s tem peham od sebe tudi odgovornost za vse, kar se je dogodilo do sedaj.

Spor med Angleško in Ameriko. Med Angleško in Zjedinjenimi državami severoameriškimi je navstal prav resen spor, povzročen po prepisu radi meje med južno-ameriško republiko Venezuelo in med angleško naselbino Guayana. Angleška smatra kos obmejne pokrajine za svojo last, Američanci prisvajajo isto sebi. Ti poslednji so necega dne kar zapodili angleško posadko. Angleška vlada je seveda zahtevala zadoščenja, Venezuelanci pa niti mislili niso na zadoščenje, ampak predsednik republike obrnil se je za pomoč do severo-ameriške zveze. Ne zastonj. Predsednik združenih držav severoameriških, Cleveland, je takoj izdal poslanico, da naj le pride do krvavega spora med Angleško in Venezuelo, ker se prva ni hotela podvreči mirovnemu sodišču. Temu menenju so pritrdili navdušeno tudi senat, kongres in zbornica zastopnikov. A ni ostalo samo pri besedah, ampak naročiti hočejo za vsako potrebo milijon pušk in 6000 topov. V Londonu so seveda v velikih skrbih zaradi tega spora, kajti zavedajo se zaresnosti tega prepira in velike nevarnosti za svetovno moč Angleške, ako bi prišlo do prolivanja krvi.

Francoska in ruska diplomacija se pa lahko smeje v pest: Italija meša sedaj juho, ki si jo je skuhala v Afriki, Angleže pa veže opravičena skrb na Ameriko. Sosebno to poslednje vprašanje priča, da v napredujoči Ameriki so minoli tisti časi, ko so si evropske pomorske vlasti svobodno jemale cele kose zemlje in si ustvarjale kolonije.

Različne vesti.

Imenovanje. C. kr. namestnik v Trstu imenoval je okrajnega nadzornika c. kr. javne straže Karla Šturma začasnim konceptom pri tukajšnjem policijskem ravnateljstvu.

Doneski za moško podružnico sv. Cirila in Metoda v Trstu: Gosp. Karol Čibej notar v Komnu je daroval 4 krone, ker je bil obdarovan knjižico „Čuvajmo svoje prastarine“. Škedenjski „ober fantje“ so nabrali v veseli družbi „pri Velikem oblaku“ 2 kroni, v namen da postane pevsko društvo Velesila pokroviteljem. Biljardisti v kavarni Commercio so darovali 48 stot.

Vinske pojave.

(Konec).

Glas besede malo uteši,
Vinska kaplja to pospeši.

Z dobrega to vemo vira,
Vino delavca podpira.

Ljubezniv, vsem dobro hoče,
Vinjen se veselja joče.

Muhe v vodi ne živijo,
Z vina v glavo pa rojijo.

Kaplja pijanca zmoti,
Pade, spi na sredi poti.

Trezni tajnost pazno skriva,
Z vinom jo kričee odkriva.

Morje bajtice ne uniči,
Grad pa zrušijo poliči.

Močno, da gori iz glaza,
Z njim prepričaš ne Tomaža.

Celo noč masti se z vinom,
V jutro zbija pa klin s klinom.

Nos kot pečen rak — žarila,
Moč je vinskega barvila.

„Vendno žejen“ dosti pije,
Vendar trezen je Matije.

„Brž pijan“ en kanc ga srkne,
Kmalu pa pod mizo zdrkne.

Vince pot s pijancem meri,
To se treznim ne primeri.

Pijan čudno pomižika,
Vse okrog se mu premika.

Njega sodnji dan ne plaši,
V prazni čaši vrag ga straši.

Kdor premnogo vina pije,
Ga navadno malo vžije.

V vsako lužo se zagleda,
Suho grice, seveda.

Vino dela ure kratke,
Čestokrat obljube sladke.

Vinski ogenj vžge lubezen,
Duh tako ni mislil trezen.

Slabo vino zdravje pači,
V glavi tolčejo kovači.

Voda ni prav ogledalo,
Vino je srca zrcalo.

Žena, žaba je pijana,
Stokrat grša kot cigana.

Detice spočeto v vini,
Glubo je, se čudno slini.

Vino starčeka pogreje,
Vzmlajen se hahlja in smeje.

Kdor pijančevanju uda se,
Nad njem zgodaj trava rase.

Kaplja še tako slovita,
Nam je v strup preveč zavžita.

K zdravju žlahtno je mazilo,
Če mu zmernost je v pravilo.

Zgonik na kršnem Kracu, 13. grudnia 1895.

J. V. V.

O slovenski šoli v Gorici. Poslednje dni smo objavili, kakó je poskusil „Triester Tagblatt“ popraviti Gorisko „Soča“, češ, da je tržaško namestništvo „že zdavno in z vso možno naglostjo odposlalo načenemu ministru uroke slovenskih starišev, naperjene proti dejstvu, da je mestni svet gorški določil bivšo Catinellijsko vojašnico za slovensko šolo. Pri tej trditvi skliceval se je „Tr. Tagbl.“, kakor smo sporočili, na znani svoj „dobri vir“. Čujmo pa, kaj odgovarja na to trditev včerajšnja „Soča“! Evo: ... Kar trdi „Triester Tagblatt“, ni resnično, ako smo prav poučeni, o čemur pa ne dvomimo. Spisi so došli na Dunaj še le včeraj teden! Ali je to takó davno? In vendar bi bili morali biti odposlani vsaj 10 dni prej, v vprašanju, ki je tolike važnosti! — Povemo še enkrat, da Venuti in njegova družba se zanašajo na gospoda tržaškega namestnika, kateri je baje obljubil vso pomoč; jednako g. vitez Bosizio, ki plava povsem v Venutijevi vodi.

Občinske volitve v Zminju. Občina Zminj v Istri je jedna tistih občin, ki so se po hudih borbah osvobodile italijanskega gospodarstva. Vkljub temeljitemu porazu, ki so ga doživeli še pri prejšnjih volitvah, poskusiti so hoteli Italijanaš vendar svojo srečo tudi pri sedanjih občinskih volitvah, ki so se pričele minolo sredo s tretjim razredom. No, vspeli jim je bil povsem primeren vrednosti italijanske stranke v Istri. Oddanih je bilo 134 glasovnic: 117 za hrvatske kandidate in 17 za italijanske. Razlika je torej znašala pri 117 glasovih samo lepo okroglo stotino. V četrtek je volil drugi, včeraj pa prvi razred.

Generali na popotovanju. Predvčerajšnjem odpotovali so z Lloydovim parnikom „Venus“ iz Trsta podmaršali Ferdinand Fiedler, Ljudevit Hegedűs in Aleksander grof Hübner. Parnik „Venus“ odplovil je iz Trsta v Brindisi in od tam krene dalje v Indijo. Omenjeni trije avstrijski generali idejo v Bombaj na 4mesečni dopust. Po takem ni pričakovati vojne v prihodnjih štirih mesecih, kajti, ako bi pretila taka nevarnost, menda ne bi dobili kar hkrati trije odlični generali in vojskovodje dopusta za izlet — v Indijo!

Karol Ferrari. Predvčerajšnjem umrl je v Trstu lastnik znane kavarne Ferrari (Volti di Chiozza), nad 80 let star. Pokojnik bil je rodom iz Italije, toda prišel je že v mladih letih v Trst. Ferrari bil je eden najzagrizenejših takozvanih „liberalcev“. V njem izgubila je lahonska stranka v Trstu steber, ki je podpiral stranko duševno, a tudi gmotno.

Obča delavska izobraževalna prava varstveno in podporno društvo v Trstu vabi na plesni venček, ki bode v soboto dne 4. januarja 1896. v dvorani „Tržaškega Sokola“ (Vhod ulica Farneto.) Pri plesu bode svirala veteranska godba pod vodstvom g. F. Majcena. Začetek plesa bode ob 9. uri zvečer. Vstopnina: za gospode 40 nč.; za gospice 30 nč. — K obilni udeležbi ljudno vabi

ODBOR.

Brezvesten zdravnik. Pod zaglavljem „Sramota!“ objavili smo te dni značilen dogodek iz seje mestnega sveta Reškega, in povedali smo, da so vsi svetovalci z županom na čelu demonstrativno ostavili dvorano, kjer je obsejal osamljen svetovalec Valušnik. Povod temu postopanju dala je interpelacija Valušnikova, s katero je spravljal pred mestni svet dve dejstvi, naperjeni proti zdravniku dr. Seemannu. Zaradi teh dejstev moral se je dr. Seemann predvčerajšnjem zagovarjati pred okrajnim sodiščem na Reki. Kar se dostaja slučaj d' Ancona (pomorski kapitan d' Ancona se je bil obesil in bil je še živ, ko so ga odrezali, toda zdravnik dr. Seemann — takó je trdil Valušnik — ni hotel k nesrečniku, ker je bil baš v gledališču, gledó tega slučaja izjavil je dr. Seemann, da dotičnega večera ni smel ostaviti gledališča predno ni končala predstava, ker je bil v gledališču prisoten v svojstvu kot in spekcijonalni zdravnik. Tudi policijski uradnik, da je pritrdil menjenju, da dr. Seemann ne sme iz gledališča. V ostalem pa je rekel dr. Seemann, da si je mislil, da bi mu bilo konstatovati le smrt obešenčeve, torej da bi bilo v takem slučaju pač vse jedno, je-li pride zdravnik jedno uro prej, ali jedno uro pozneje. Kar pa se dostaja drugega slučaja, katerega je sprožil svetovalec Valušnik v seji mestnega sveta Reškega, to je slučaj gospé

Pappa, priznal je obtoženi dr. Seemann, da je došel nekega dne k njemu duhovnik, da poprosi zdravnika pomoči za gospo Pappa, ki je v stolni cerkvi nenadoma obolela. Takrat pa da je imel dr. Seemann izvršiti operacijo na neki osebi, ki je ležala brez zavesti v njegovem stanovanju, in ker je bila ta operacija nujna, dal je dr. Seemann duhovniku naslov nekega drugega zdravnika. — Pri razpravi bilo je zaslišanih par prič, ki so potrdile opravičevanje Seemannovo. Sodnik je torej razsodil: „Obtoženi dr. Anton Seemann je rešen obtožbe glede prestopka zdravstvenih naredb ter ni vzroka, da se nadalje postopa proti njemu glede slučaja Pappa“. — Ubogi svetovalec Valušnik ostane torej vsled te razsodbe v drugič na ceditu!

Samomor. Sinoč se je usmrtil 37letni mizar Štefan Ličen, stanujoči v ulici Margherita št. (vstric hlevov družbe tržaški tramvaj). Mož se je zaprl v sobo, v katero je bil postavil posodo z gorečim ogljem ter čakal, da ga umori strupeni ogljeni kislek. Ko se je Ličnova soproga, ki je babica, vrnila okolo 10. ure zvečer domov, našla je svojega moža že umirajočega. Prestrašena žena je dala urno pozvati zdravnika z zdravniške postaje, toda isti ni mogel rešiti nesrečnika kljub vsem naporom. Bilo je že prepozno. Pozneje došla je na lice mesta zdravniško-sodniška komisija, da izpolni postavne formalnosti. Ljudje pravijo, da se je Ličen usmrtil, da se izogne bolečinam, s katerimi ga je trpinčila že 5 let neka neozdravljiva bolezen.

Utopljenec spoznan. Onega moža, ki se je predvčerajšnjem samovoljno utopil na kraju pomola Giuseppina, spoznali so ljudje, ki so prišli ogledovat si truplo v mrtvašnico pri sv. Justu. Utopljenec bil je 50letni brezposelni pisar Juri Sirovič, rodom iz Visa (Dalmacija).

Iz ajdovskega okraja. Prošnja za znižanje zemljiških davkov. Pred nekoliko dnevi so odposlali župani našega okraja dobro utemeljeno prošnjo na državni zbor za znižanje zemljiških davkov v tem okraju. V prošnji se trdi najprej, da so zemljiški davki v naši deželi sploh previsoki, posebej še v vinorodnih krajih, ker so zemljišča bila razmeroma previsoko cenjena. Za ajdovski okraj pa se dokazuje tabelarično, da so zemljišča v tem okraju veliko višje cenjena kakor v bližnjem vipavskem okraju na Kranjskem, če tudi so razmere v obeh okrajih povsem jednake. Na podlagi previsoke cennitve čistega dohodka zemljišča obremenjena so naša zemljišča s previsokimi davki. — Da se odstrani to zlo, oziroma krivica, storili so naši župani primeren korak, za katerega jim mora biti hvaležen vsaki posestnik in to tem bolj, ker to nalogo bi bili morali izvršiti naši deželni poslanci v zadnjem zasedanju deželnega zbora, kar pa se ni zgodilo radi znanila razporov med poslanci našega deželnega zbora. — Naj dostavim še, da se je spomenica odposlala tudi ministerstvu v znanje. Dal Bog, da bi dosegla zaželjeni namen. Našim županom pa: hvala za skrb in trud!

S Pivke nam pišejo: Z a g o r s k o b r a l n o društvo priredi s sodelovanjem zbora „Pivskih pevcev“ koncert v prid zasirotelim ostalim Volaričevim in sicer na dan 5. januarja 1896.

Nehvaležen „bolnik“. Predvčerajšnjem dopoldne pozvali so Trevesa, češ, da za židovskim pokopališčem pri sv. Ani leži človek, ki je hudó bolan. Gosp. Treves je prišel z dvema postrežnikoma in z nošali k. sv. Ani. Tam je res našel nekega moža ležečega v blatu. Ko je milosrdni Treves vzel iz svojega kovčka steklenico amonijaka, da bi zbujal k zavesti dozdavnega bolnika, skočil je le-ta po koncu in zarežal v najčistejšim tržaškem narečju: Dragi vi, pojte k vragu! Dajte psom vohati to robo, a ne meni! Presenečeni Treves je na ta uljudni, nepričakovani pozdrav vprašal „bolnika“ — pijanca, da-li želi, da ga spremi domov! Pijanec pa je zopet zarežal: „Ne potrebujem vas. Stanujem v ulici Media in znam sam domov!“ Treves je na to poprosil pijanca, da naj mu pove vsaj svoje ime, a ta se je odrezal: „Kaj pa še, prefriganec! Da me potem staviš v časopise! Jaz se zovem Pepi; če vam je dovelj, je prav, če pa ne, tudi prav.“ In s tem je pijanec torkljal dalje. Seveda sta mu Treveseva postrežnika, ki sta privlekla v potu svo-

jega obraza nošala v hrib, želela za hrbtom — ves božji blagoslov.

Dobra dela — pomagajo v nebesa. Ameriški pisatelj Hole izdal je knjižico, v kateri pripoveduje razne resnične dogodke, katere je ali sam doživel, ali čul od drugih. Izmed teh pripovedk je menda najlepša ta-le: Trgovca I. J. v Chicagu došel je nekega jutra ves srečen in zadovoljen v svojo pisarno. Njegov tovariš ga je vprašal, kaj se mu je dobrega pripetilo, da je tako vesel. Trgovca je odgovoril: Kaj ne bi bil vesel; saj sem storil h krati tri dobra dela, ki mi gotovo pomagajo v nebesa! Slušaj: Pred to in to cerkvijo videl sem neko ženo, ki je imela majhno dete v naročju in je bitko jokala. Vprašal sem jo, kaj ji je? Žena mi je povedala ihté, da želi krstiti svojega otroka, toda duhovnik neče krstiti deteta, ako ne položi žena 1 dolar pristojbine. Denarja pa ni imela sirota. Da ji pomagam, dal sem ji bankovec za 10 dolarjev, rekši, naj gre plačat pristojbino za krst in naj mi prinese nazaj 9 dolarjev; jaz da jo počakam pri vratih. No, in s tem sem storil tri dobra dela: Prvič sem potolažil ubogo ženo; drugič sem pomogel do tega, da je bilo dete krščeno in da so se mu s tem odprla vrata raja in tretjič imam devet dobrih, pristnih dolarjev v žepu za oni bankovec, ki je bil — p o n a r e j e n in katerega sem se tako lepo znebil!

Tovarna „Madjarov“. V „Obzorn“ čitamo: Znano je, da se Madjari ne zadovoljujejo s številom Madjarščic, ki se porajajo vsako leto, oni potrebujejo veliko število brkastih Madjarov. Zato jim je seveda treba pripravnega „materijala“, ki se lahko „preparira“ in nikakor se ne smemo čuditi, da največ število novoskovanih „Madjarov“ pripada — plemenu krivonoscev. Te dni so skovali zopet celo vrsto novih „Madjarov“ tako-le: Emanuel Benjamin se je prekrstil v „Barta“, Charlotta Stern v „Csillag“, Elias Pisch v „Palmai“, Hugo Pollak v „Perenyi“, David Weinberger v „Biró“, Moritz Löwy v „Lukacs“, Matija Rosenfeld v „Rádo“, Mihael Sonnenstein v „Szell“, Daniel Ganski v „Gonda“, Bernhard Kolm v „Kordos“, Samuel Friederik v „Remenyi“, Emanuel Ehrenfeld v „Erdelyi“, Mayer Klein v „Kiss“, Moritz Weissensfels v „Buzas“, Arpad Klein v „Kiss“, Armin Weinberger v „Szölössi“, dr. Moritz Tigermann v „Tihanyi“, Aleksander Haim v „Budai“. Koliko je, Bog zna, proračunano obresti na vsako ime? ... Čestitamo viteškim Arpadcem na novih krivonosih pridobitvah!

Baratieri in lev. Nedavno ujeli so Italijanom prijazni črnici blizu Kasale, kjer se potikajo sedaj tepene italijanske čete, mladega leva. Junaški general Baratieri si je takoj mislil, da ga utegne ta zver nekako spraviti v milost pri kralju Umberto, kateri gotovo sedaj ni menda posebno naklonjen vrlemu generalu, ki niti na bojišču ni znal tega, kar je vedela vsa Evropa: da se plemo šoancev zbira proti italijanskim četam. Baratieri si je zatorej ujetega leva lepó prisvojil ter ga poslal kralju Umberto v dar. Leva je spremljal v Rim neki črnc, ki služi že par let Italijanom ter govori prilično dobro laški. Dne 17. t. m. dospela sta lev in črnc srečno v Rim. Hrabri Baratieri je hotel menda s svojim darilom reči kralju Umberto: Vidite Veličanstvo, jaz nimam opraviti le s črnici, ampak celo z Levi! Kakor pa Vam kaže moje darilo, privadil sem črnce laški, leve pa ukrotim, kjer jih dobim. (NB. če so še jako mladi). Zaupajte torej hrabremu Vašemu generalu Baratieriju! Fina glavica!

Vrli general pa vendar ni dosegel zaželenega uspeha. Kakor namreč poročajo iz Rima dne 18. t. m., pravi tamošnji list „Messaggero“, da kralj Umberto ni bil čisto nič vesel Baratierijevega leva. Nasprotno. Ouredil je, da mu se mlada zverina spravi tako izpred oči, češ, da ni prostora, kamor bi mogli zapreti leva iz Eritreje. — Ubogi Baratieri!

„Popravljen“ spričevalo. Predvčerajšnjem moral se je pred tržaškim deželnim sodiščem zagovarjati 20letni bivši gimnazijalec Ernest Č. z Rakeka zaradi goljufije Mladenica dovedla je njegova nepremišljenost na obtožno klop. Ernest Č. obiskoval je namreč lani VI. razred tukajšnjega državnega gimnazija. V drugi polovici II. semestra pa je izstopil, da se vpiše na Dunajsko živinozdravniško šolo. Ravnateljstvo tržaškega gimnazija dalo je Č. — ju v ta namen

odhodno spričevalo. Isto ni bilo baš sijajno, kajti Č. bil je razredovan iz latinščine in iz grščine z „nezaletno“ in spričevalo v obče bilo je drugega razreda (nepovoljni vspeli). Č. je to spričevalo „popravlil“; napisal je namesto takozvanih „dvojk“ razredovanje „zadostno“ in spravlil s tem spričevalo v povoljno obliko, da bi ga na Dunaju vprejeli. Toda zasledili so, da je bilo spričevalo „popravljen“ in lahkomišeljni Č. je bil obsojen zaradi goljufije na dva meseca ječe.

Sodnijsko. 20letni kmet Alojzij Devetak iz Italije dobil je včeraj pred tukajšnjim sodiščem zaradi hudodelstva tatvine tri mesece ječe. Devetak je do nedavno služil pri trgovcu Josipu Boscaroliju v Trziču na Goriskem. Ker pa je to službo nenadoma ostavil ter šel drugem služiti, mu Boscaroli ni hotel izplačati mezde 20 gl. Devetak se je par dni pozneje vtihtopil v Boscarolijevo stanovanje ter si prisvojil 5 gl. v gotovem denarju ter par vrednostnih predmetov, „da si naplača svoj zaslužek“.

Včeraj vršila se je razprava proti oženemu učitelju glasbe Silvestru d'Acunto, iz Neapeljske okolice, kateri je letos aprila meseca zapeljal mladoletno hčer neke tržaške spoštovane obitelji ter z njo pobegnil v Frankobrod. O tej stvari sporečili smo svoječasnó ter povedali smo tudi, da je parček ostal v Frankobrodu brez denarja in da je dekletov oče odpotoval osebno po svojo hčer. Kmalu zatem vrnil se je tudi d'Acunto v Trst in nato je dotična golobica zopet izginola z doma in šla je skupno stanovat s svojim izvoljencem. Na to je dekletov oče ovadil d'Acunta in vsled te ovadbe zaprli so zaljubljenega Napolitanca. Pri razpravi skušalo je dekle odvaliti vso krivnjo od svojega ljubega, priznavša, da je znala, da je d'Acunto poročen, toda da ona brez njega živeti ne more. Sodišče je na temelju izpovedi deklečine obtoženca rešilo obtožbe in ga stavilo takoj na svobodo. Dekle se je predsedniku sodišča iskreno zahvalilo na tej razsodbi, obtoženca pa sta peljala iz dvorane dva njegova prijatelja, kajti ne nosijo ga več noge vsled neke strašne bolezni.

Najnovejše vesti.

Dunaj 21. (Državni zbor.) Finančni minister je predložil zakonski načrt glade olajšanja pristojbin v stvareh, tičeših se poslov. Posl. Engel je predložil, da se briše z današnjeg dnevnega reda poglavje „Dež. obramba“. Ta predlog je zbor odklonil. Bilo je potem nekoliko interpelacij in zbor je nato prestopil na dnevni red: k razpravi o potrebščini za deželno obrambo.

Washington 20. Senat je nespremenjeno vsprejel zakonski načrt, katerega je bila sklenila zbornica zastopnikov, glasom katerega se dovoli posebna obmejna komisija.

Montreal 20. Pomisleki glede spletke radi Venezeule, povzročili so na včerajšnji borzi strašno paniko.

Trgovinske brojavke.

Budimpešta. Pšenica za jesen 7.18 7.20
Pšenica za spomlad 1896 6.91 — do 6.92. Oves za jesen — — — — — do 6.27 — 6.28. Koruza za oktober — — — — — maj-juni 1896 4.51 — 4.52
Pšenica nova od 78 kil. f. 6.75 — 6.85 od 79 kil. f. 6.80 — 6.90 od 80 kil. f. 6.85 — 7 — od 81 kil. f. 6.95 — 7.05 od 82 kil. f. 7.05 — 7.10. — Ječmen 5.60 — 5.65; praso 5.40 — 5.75 ri nova 6.406.20
Ponudbe slabe, vprašanja omejeno. Nobena kupitje Vreme: dež.
Praga. Nerafinirani sladkor f. 13.50 za januar 13.50, za maj 14.10 Oktober-december. 13.70
Praga. Centrifugal novi, postavljen v Trst in carino vred odpošiljatelj proci f. 31.50. Cou caseé 32.25 32.50 Cotvorni 33.25 33.50. V glavah (sodih) 33. — 33.50 jako stalno
Havro. Kava Santos good average december 90-60 za april 84 —
Hamburg. Santos good average za december 73.70 za mare 70.25 maj 68. — cena mirne.

Novi York 20. V tem tednu padla je v Novem Yorku cena rdeči zimski pšenici od 69 $\frac{1}{2}$ na 69 $\frac{1}{2}$ cts., koruzi pa od 31 $\frac{1}{2}$ na 33 $\frac{1}{2}$ cts. bushel.

Dunajska borza 21. decembra 1896

	danos	včeraj
Državni dolg v papirju	99.20	99.55
„ „ „ v srebru	99.30	99.55
Avstrijska „renta“ v zlatu	121.20	121.80
„ „ „ v kronah	96.85	99.90
Kreditno „akcije“	341. —	355. —
London 10 Lst.	121.25	121.05
Napoleoni	9.62	9.60 $\frac{1}{2}$
20 mark	11.84	11.84
100 italj. lir	44. —	44.35

ZAHVALA.

Podpisanemu odboru je prijetna čast in dolžnost izreči najpričajnejšo javno zahvalo vlož. gosp. T. in V. Lavričevima in velenoj. gg. Z. d. Vrška, VI. Odstretil in „ „ „ za njihovo prijazno sodelovanje pri „glasbenem večeru“ dne 14. t. m. in g. Z. d. Vrška še posebno kot roditeju tega glasbenega večera; njih zasluga je, da je imel glasbeni večer povsem povoljni vspeli.

Za odbor „Slovenske Obitnice“ v Trstu
Dr. Matej Pretner Dr. Josip Abram.
t. č. predsednik. t. č. tajnik.

